

GRISHAVERSE

ZAJATIE BÚRKY

LEIGH BARDUGO

ZAJATIE BÚRKY

LEIGH BARDUGO

Je autorka týchto kníh:

séria Vrania šestka

VRANIA ŠESTKA

KRÁLOVSTVO PODVODNÍKOV

séria Griša

TIEŇ KOSTÍ

ZAJATIE BÚRKY

POVSTANIE NIČOTY

LEIGH BARDUGO

ZAJATIE BÚRKY

Preložila Ivana Cingelová

slovar

First published in Great Britain in 2013 by Indigo

Text copyright © Leigh Bardugo 2013

Map copyright © Keith Thompson 2013

Translation © Ivana Cingelová 2020

Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava 2020

ISBN 978-80-556-4496-7

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať ani šíriť v nijakej forme ani nijakými prostriedkami, či už elektronickými, alebo mechanickými, vo forme fotokópií či nahrávok, respektíve prostredníctvom súčasného alebo budúceho informačného systému a podobne bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

Z anglického originálu

Leigh Bardugo – Shadow and Bone Trilogy, Book 2: Siege and Storm,

ktorý vyšiel vo vydavateľstve Orion Children's Books,

An imprint of Hachette Children's Group, London 2018,

preložila Ivana Cingelová.

Produkcia Dana Pavleová

Editorka Dana Brežňanová

Vydalo Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava v roku 2020.

Sadzba Alias Press, s. r. o., Bratislava

Tlač FINIDR, s. r. o., Český Těšín

10 9 8 7 6 5 4 3 2 1

www.slovar.sk

Cena uvedená na obálke knihy je nezáväzným odporúčaním pre konečných predajcov.

*Mame,
ktorá verila aj vtedy, keď ja nie.*

GRIŠE

vojaci Druhej armády
majstri malej vedy

KORPORALNÍCI
(RÁD ŽIVÝCH A MŔTVÝCH)

lámači
liečitelia

ĚTERALNÍCI
(RÁD PRIVOLÁVAČOV)

búrnici
plamenníci
prúdnici

MATERIALNÍCI
(RÁD FABRIKÁTOROV)

tepci
alchými

TÚLAVÝ
OSTROV

LEFLIT

JELKA

CESTA KOSTÍ

VILKI

ΠΟΝΑ
ΖΕΜ

WEDDLE

ČERVENÝ PRÍSTAV

EAMESKÝ PRÍSTAV

SHRIFTPORT

EAMESKÁ
BRADA

COFTON

KETTERDAM

KERCH

PEVNINSKÝ
MOST

ΙΥΖΠΕ
ΚΟΛΟΠΙΕ

Autor ilustrácie: Keith Thompson

ISEΠVEE

KEΠCT HIEPTE

ELLING

OVERÛT

FJERDA

AVFALLE

ELBIEP

DIERHOLM

HALMHEPD

PERMAFROST

ARKESK

ULEPSK

CERPAST

ΠEMOPE

PETRAZOI

SIBEJA

ΠONO-KRIBIRSK

RJEVOST

RAVKA

OS KERYO

KRIBIRSK

BALAKIREV

OS ALTA

KERAMZIN

POLIZPAJA

SIKURSK

SEMPA

CARJEVA

DVA STOLBA

SIKURZOI

BHEZ JU

ŠU HAP

KOBA

AHMRAE JEP

PREDTÝM

Chlavec a dievča kedysi dávno, pradávno, predtým, ako prvý raz zazreli Pravé more, snívali o lodiach. O plavidlách z príbehov, magických lodiach so sťažňami vytesanými z voňavého cédra a s plachtami, ktoré upriadli panny z nití čistého zlata. Ich posádku tvorili biele myšky, ktoré spievali piesne a čistili palubu ružovými chvostami.

Verrhader nebola magická loď. Bola to loď kerchských obchodníkov, ktorej nákladový priestor prekypoval pšenom a melasou. Smrdela neumytými telami a surovou cibuľou, o ktorej námorníci tvrdili, že pomáha predísť skorbutu. Jej posádka pľula, nadávala a hrala o prídely rumu. Z chleba, ktorý chlapec a dievča dostali, sa vyvalili nosániky a bývali v preplnenej komôrke, o ktorú sa museli deliť s dvoma ďalšími cestujúcimi a so sudom solenej tresky.

Neprekážalo im to. Zvykli si na rinčanie zvonov, ktoré oznamovali čas, škriekanie čajok, nezrozumiteľné kerchské tárание. Loď bola ich kráľovstvom a more širokou priekopou, ktorá ich chránila pred nepriateľmi.

Chlapec si na život na lodi privykol tak rýchlo ako na všetko ostatné. Naučil sa viazať uzly a opravovať plachty, a keď sa mu zahojili zranenia, pracoval spolu s posádkou. Nechal topánky topánkami a naboso a nebojácne liezol po lanách. Námorníkov udivovalo, že mu nikdy neuniknú delfíny, húfy ráj a tigrie ryby so žiarivými prúžkami, že vie vytušiť, kde sa zjaví veľryba, skôr ako sa jej široký, okrúhly chrbát vynorí spomedzi vln. Tvrдили, že keby mali čo i len trošku jeho šťastia, boli by z nich boháči.

Dievča ich znepokojovalo.

Na tretí deň na mori ju kapitán požiadal, aby sa čo najviac zdržiavala v podpalubí. Zvaloval vinu na poverčivú posádku, že vraj ženy na palube nosia neblahý vietor. Bola to pravda, ale šťastné dievča, ktoré by sa smialo, žartovalo alebo hralo na zobcovej flaute, by námorníci uvítali.

Toto dievča sa ticho a nehybne zdržovalo pri zábradlí, tíslo si ku krku šál a stálo nehybne ako figúra na prove vytesaná z bieleho dreva. Toto dievča kričalo zo spánku a budio mužov driemajúcich v koši.

Takže trávila dni túlaním sa po tmavých útrobach lode. Rátala sudy s melasou, prezerala si kapitánove mapy. V noci vkĺzla do úkrytu v chlapcovom náručí, stála s ním na palube a pátrala v záplave hviezd po súhvezdiach: po Lovcovi, Učencovi, Troch pochabých synoch, žiarivých špiciach Kolovratu, Južnom paláci s jeho šiestimi vykrivenými vežičkami.

Držala ho tam čo najdlhšie, rozprávala príbehy, kládla otázky. Pretože vedela, že keď pôjde spať, bude snívať. Občas sa jej snívalo o zničených člnoch s čiernymi vlajkami a palubami zmáčanými krvou, o ľuďoch kričiacich v temnote. No

horšie boli sny o bledom princovi, ktorý sa jej perami dotýka hrdla, ktorý prikladá ruky na obojok na jej krku a v žiare jasného slnečného svetla privoláva jej silu.

Keď sa jej snívalo o ňom, zobudila sa roztrasená, stále sa ňou ozývala spomienka na jeho silu a na pokožke stále cítila teplo svetla.

Chlapec si ju privinul pevnejšie a začal ju uspávať nežným mrmlaním.

„Bol to len zlý sen,“ šepkal. „Sny prejdú.“

Nerozumel tomu. Sny boli jediné miesto, kde mohla bezpečne používať svoju silu, a prahla po nich.

V deň, keď *Verrhader* zakotvila, stáli chlapec a dievča pri zábradlí a sledovali blížiac sa pobrežie Novej zeme.

Vplávali do prístavu cez sad zvetraných sťažňov a zviazaných plachiet. Kotvili tam elegantné strážne lode a malé džunky zo skalnatých pobreží Šu Hanu, ozbrojené vojnové lode a výletné škunery, tučné obchodné a fjerdske veľrybárske lode. Na vydutej väzenskej galére smerujúcej do južných kolónií viala vlajka s červeným okrajom, ktorá hlásala, že na palube sú vrahovia. Keď sa plavili popri nej, dievča by prisahalo, že začulo rinčanie reťazí.

Verrhader zakotvila. Vysunula lávku. Pracovníci v dokoch a posádka sa krikom pozdravili, odviazali laná a pripravili náklad.

Chlapec a dievča prečesali pohľadom doky, pátrali po záblesku lámačskej červenej alebo privolávačskej modrej, po záblesku svetla, ktoré sa odrazí od ravkanských zbraní.

Bol čas. Chlapec ju vzal za ruku. Jeho dlaň bola po dňoch, ktoré strávil prácou s lanami, drsná a pokrytá mozolmi. Keď

položili nohy na dosky v prístave, zdalo sa im, že sa zem pod nimi vlní.

Námorníci sa zasmiali. „*Vaarwel, fentomen!*“ volali.

Chlapec a dievča vykročili vpred a spravili prvé roztrašené kroky v novom svete.

Prosím, poslalo dievča tichú modlitbu akýmkoľvek svätým, ktorí by ich mohli počuť, *nech sme tu v bezpečí. Nech sme tu doma.*

Boli sme v Coftone dva týždne a stále som sa strácala. Mesto ležalo vo vnútrozemí, západne od novozemského pobrežia, niekoľko kilometrov od prístavu, v ktorom sme zakotvili. Onedlho sa vydáme ďalej, hlbšie do divočiny novozemského pohraničia. Možno potom sa začneme cítiť v bezpečí.

Skontrolovala som malú mapu, ktorú som si sama nakreslila, a vrátila sa po vlastných stopách. S Malom sme sa každý deň po práci stretli a zamierili späť do ubytovne, ale dnes som nám zašla kúpiť večeru a úplne som sa stratila. Kelo-vo-teľacie koláče, ktoré som mala strčené v kapse, vydávali nanajvýš pozoruhodnú vôňu. Predavač tvrdil, že je to novozemská špecialita, ale nebola som si tým celkom istá. Až tak mi však na tom nezáležalo. V poslednom čase mi všetko chutilo ako popol.

Prišli sme si s Malom do Coftonu nájsť prácu, ktorou si zaplatíme cestu na západ. Cofton bol centrom obchodu s jurdou a obklopovali ho polia malých oranžových kvietkov, kto-

ré ľudia vo veľkom žuvali. Stimulant sa v Ravke pokladal za luxusný pôžitok, ale niekoľko námorníkov na *Verrhader* ho používalo, aby na dlhých hliadkach nezaspali. Novozemskí muži si s obľubou tlačili sušené kvety medzi pery a ďasná a vo vyšívanych kabelkách, ktoré sa im hojdali na zápästí, ho nosievali dokonca aj ženy. V každom výklade, ktorý som míňala, som narážala na reklamu na rôzne značky: Jagavý list, Tieň, Dhoka, Urastenec. Zbadala som nádherne oblečené dievča s niekoľkými spodničkami, ktoré sa predklonilo a vypľulo prúd hrdzavočervenej šťavy rovno do jedného z plechových pľuvadiel, čo stáli pred dverami každého obchodu. Potlačila som nutkanie na vracanie. Na tento novozemský zvyk si zrejme neprivyknem.

Zašla som za roh na jednu z mestských hlavných ulíc a s úľavou som si vydýchla. Teraz som aspoň vedela, kde som. Cofton mi stále nepripadal celkom skutočný. Mal v sebe niečo surové a nedokončené. Väčšina ulíc nebola dláždená a budovy s plochou strechou a chatrnými drevenými stenami vyzerali, akoby sa mohli každú chvíľu prevrátiť. A predsa mali všetky sklenené okná. Ženy nosili zamat a čipky. Výklady obchodov neprekypovali puškami, nožmi a cínovými kotlíkmi, ale sladkosťami a rôznorodými šperkami. Dokonca aj žobráci mali topánky. Takto vyzerala krajina, ktorú nikto neobliehal.

Míňala som krčmu, keď som kútikom oka zazrela záblesk červenej. *Korporalník*. Inštinktívne som cúvla, vtesnala sa do tienistého miesta medzi dvoma budovami, srdce mi búšilo, ruky už siahali k pištoli za pásom.

Začni dýkou, pripomenula som si a vysunula z rukáva čepeľ. *Snaž sa nepriťahovať pozornosť. Pištoľ použiješ, len ak bude treba. Moc ako poslednú možnosť*. Nebolo to prvý raz, čo som

zatúžila po fabrikátorských rukaviciach, ktoré som musela nechať v Ravke. Boli lemované zrkadlami, vďaka ktorým som mohla protivníka v boji na blízko ľahko oslepiť – a poskytovali príjemnú alternatívu k sekaniu ľudí na polovicu Rezom. Ale ak by ma zazrel lámač, nemala by som možno na výber. Boli to Temnanovi obľúbení vojaci a mohli mi zastaviť srdce alebo rozmliaždiť pľúca bez jedinej rany.

Čakala som, rukoväť dýky sa mi v dlani šmýkala a nakon som sa odvážila vykuknúť spoza rohu. Zbadala som povoz s kopou sudov. Pohonič sa zastavil na slovíčko so ženou, pri ktorej netrepezlivo tancovala jej dcéra, mávala a točila tma-vočervenou sukňou.

Bolo to len dievčatko. Na dohľad nebol žiaden korporálnik. Oprela som sa o budovu, zhlboka sa nadýchla a snažila sa upokojiť.

Nebude to také navždy, pripomenula som si. Čím dlhšie budeš slobodná, tým to bude ľahšie.

Jedného dňa sa prebudím zo spánku bez nočných môt, prejdem sa po ulici bez strachu. Dovtedy sa nevzdám svojej biednej dýky a budem si želať cítiť v dlani neochvejnú váhu grišskej ocele.

Vrátila som sa späť na rušnú ulicu a utiahla si šál na krku. V poslednom čase som to robila vždy, keď som bola nervózna. Pod šalom sa skrýval Morozovov obojok, najmocnejší amplifikátor, o akom kto kedy počul, a zároveň jediný spôsob, ako ma identifikovať. Bez neho som bola len ďalší špinavý, podvyživený ravkanský utečenec.

Nebola som si istá, čo budem robiť, keď sa oteplí. Nemohla som v lete chodiť so šalom a v kabáte s vysokým golierom. No vtedy už snáď budeme s Malom ďaleko od preplnených

miest a nevítaných otázok. Prvý raz od úteku z Ravky budeme odkázaní sami na seba. Pri tej predstave mnou preletela nervozita.

Prešla som po ulici, vyhýbala sa povozom a koňom a neustále prečesávala pohľadom dav, presvedčená, že každú chvíľu zazriem oddiel gríš alebo *opričníci*, ktorí sa na mňa vrhnú. Alebo to možno budú žoldnieri zo Šu Hanu, alebo fjerdskí vrahovia, alebo vojaci kráľa Ravky, alebo možno dokonca samotný Temnan. Mohlo nás prenasledovať toľko ľudí. *Mňa* mohlo prenasledovať toľko ľudí, opravila som sa. Keby nebolo mňa, Mal by bol stále stopár v Prvej armáde, nie dezertér na úteku.

V mysli sa mi vynorila nevítaná spomienka: čierne vlasy, bridlicové oči, Temnanov nadšený, víťazoslávny výraz, keď zaútočil mocou Trhliny. A potom som mu to víťazstvo ukradla.

Za správami nebolo treba v Novej zemi chodiť ďaleko, ale žiadne z nich neboli dobré. Povrávalo sa, že Temnan nejakým zázrakom bitku v Trhline prežil, že sa ukryl, zbiera svoje sily a pripravuje ďalší pokus uzurpovať ravkanský trón. Nechcela som tomu veriť, ale vedela som, že ho nemám podceňovať. Ďalšie povery boli rovnako znepokojivé: Trhlina sa vraj začala vylievať z brehov a ženie utečencov na východ aj západ, a vraj vznikol kult svätice, ktorá dokáže privolať svetlo. Nechcela som na to myslieť. Mal a ja sme teraz mali nový život. Nechali sme Ravku za sebou.

Pridala som do kroku a čoskoro sa ocitla na námestí, kde sme sa s Malom každý večer stretávali. Zazrela som ho, ako sa opiera o okraj fontány a rozpráva sa s novozemským známym, s ktorým sa spoznal pri práci v sklade. Nemohla som si spomenúť na jeho meno... Že by Jep? Jef?

Fontána so štyrmi veľkými kohútikmi neslúžila ani tak na okrasu, ale skôr ako veľká praktická nádrž, kam chodili dievčatá a sluhovia prať. Žiadna z práčov sa však na pranie veľmi nesústredila. Všetky vyvaľovali oči na Mala. Bolo ťažké nerobiť to. Vlasy, ktoré mal predtým zastrihnuté v krátkom vojenskom strihu, mu vyrástli a na zátylku sa mu začínali krútiť. Sprška z fontány mu orosila košeľu a tá mu priľnula k pokožke sfarbenej dlhými dňami na mori do bronzova. Rozosmial sa na niečom, čo mu jeho známy povedal, švihol hlavou dozadu a zdanlivo si nevšimol potmehúdske úsmevy, ktoré putovali jeho smerom.

Zrejme je na ne taký zvyknutý, že si ich už ani neuvedomuje, pomyslela som si podráždene.

Zazrel ma, na tvári sa mu rozlial úsmev a zamával mi. Práčky sa otočili ku mne a vymenili si neveriace pohľady. Vedela som, čo vidia: vycivené dievča so strapatými myšacími hnedými vlasmi, sinavými lícami a prstami s oranžovými fľakmi z balenia jurdy. Nikdy som nebola ktovieaká pekná a týždne nepoužívania mojej sily si vyžiadali svoju daň. Poriadne som nejedla a nespala a nočné mory nepomáhali. Tváre žien vraveli to isté: Čo robí chlapec ako Mal s dievčaťom ako ja?

Vystrela som sa, a keď ma Mal objal okolo pliec a pritiahol si ma bližšie, snažila som sa ich ignorovať. „Kde si bola?“ spýtal sa. „Začínal som sa báť.“

„Počíhal si na mňa gang zúrivých medvedov,“ zamrmľala som mu do ramena.

„Zase si sa stratila?“

„Netuším, ako ti niečo také mohlo napadnúť.“

„Pamätáš si Jesa, však?“ kývol na svojho známeho.